



412

Panoramarute

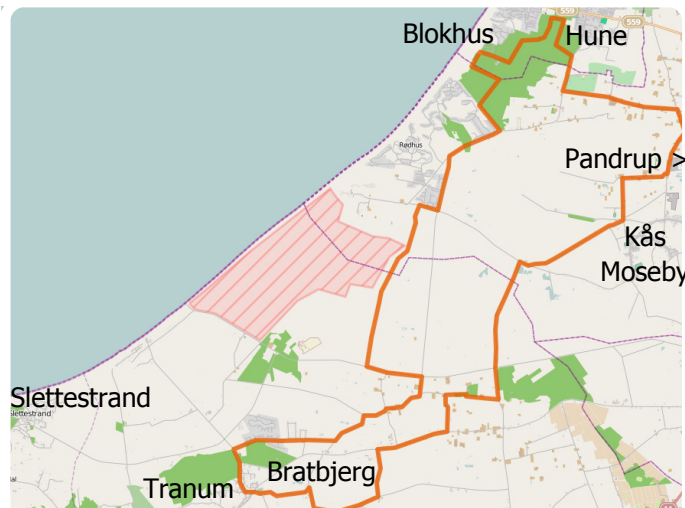
Denne rute er en af 25 Panoramaruter i det kystnære Danmark. Panoramaruter er kvalitetscykelruter med muligheder for bespisning, overnatning og særlige oplevelser. Ruterne går til steder med vid udsigt, men også til små hemmelige steder med plads til ro og fordybelse. Panoramaruterne er en del af projektet "Powered by Cycling: Panorama", som er støttet af EU's regionalfond

DEN EUROPÆISKE UNION

Den Europæiske Fond
for Regionaludvikling

Vi investerer i din fremtid

Cykelrute, 49 km Naturens skattekammer



Denne cykelrute fører dig gennem mosebissernes land - et land med moser, klitheder og spændende natur. Man ser, hvordan der i århundreder er høstet tørv og lægeurter i det ellers karrige land. Og for den opmærksomme er her en rigdom af dufte og indtryk.

Hvor skal vi hen...

Turen kan påbegyndes et hvilket som helst sted, men er her beskrevet med udgangspunkt ved Gateway Blokhus, hvor du finder mange friluftsfaciliteter. Turen kan med fordel cykles "mod uret": Med den dominerende vestenvind vil du køre i læ af plantagerne i modvind og kunne nyde medvinden på de mere åbne strækninger.

Plantager og sandflugt

Først mod sydvest ad grusveje mellem frodige høje træer, hvor havluftens salte luft blander sig med duften af træer og harpiks. På en vindstille dag kan det være svært at forestille sig sandflugten, der hærgede området i årene fra 1500 - 1900. Plantagen blev plantet midt i åbne sandklitter i sidste halvdel af 1800-tallet.

Klitheden - rovfugle og sommerfugle

Ruten går videre ad asfalt- og grusveje sydligt ud i den åbne klithede (1) - en sjælden naturtype. Her lever spændende krybdyr, insekter og fugle. Kig op: Måske svæver de store rovfugle over dig. Og kig ned: Du kan være heldig at se mærkværdige insekter, flagrende sommerfugle eller solbadende firben. Ruten fortsætter gennem Tranum Klitplantage. Her findes en flot bakke med udsigt (2) over klitterne, heden og trætoppene.

Karrig landbrugsjord

Ruten fører dig nu ud blandt marker og små gårde. Læg mærke til markerne. Den sandede jord gør, at de står lidt mindre frodigt end i andre egne af Danmark. Grusvejene erstattes nu af betonveje (3) bygget i 1947. Fordelen ved betonveje er deres holdbarhed. Men alderen tærer - selv på beton. Så køр roligt på denne strækning, hvor den næsten 70-årige vej er blevet lidt "rynket" og slidt.

Tranum landsby ved den gamle kystskrænt

Ruten går ad fine snoede asfaltveje via et hyggeligt sommerhusområde ind til landsbyen Tranum. Før Tranum kan du se de høje skrænter (4), hvor stenalderhavets bølger slikkede op af de høje bakkedrag.

Navnet Tranum kan stamme fra ordet "Trane-" (fugl) og "-um", der betyder hjem. I dag er tranen sjælden i Danmark, men den har uden tvivl tidligere været en hyppig fugl i det danske kystlandskab. I Tranum finder du skovlege-

plads, toiletter, dagligvarebutik og galleri. En lille omvej til den nærliggende Fosdal (5) byder på gode vandreruter, udsigtspunkter, kunst - og iskiosk.

Bratbjergmandens by

Forbi Tranum kirke og mod til landsbyen Bratbjerg (6) Her levede Chr. Jensen Mann, også kaldet Bratbjergmanden, en naturlæge som var ud af en slægt af kloge mænd og koner. I 1928 blev Bratbjergmanden fængslet af myndighederne fordi de mente at hans "lægegerning" snarere var kvaksalveri. Men hele 1200 mennesker samlede sig i protest mod fængslingen. Bratbjerglægen havde tydeligvis stor folkelig opbakning. I den nordlige ende af landsbyen ligger Bratbjergsøerne med fint madpakkehus, vand, toiletter, grill og udsigt til søer, som man kan vandre rundt om.

Speedway og harmonikaer

Fra Bratbjerg fører ruten ud over det lave drænedede område, forbi Speedwaybanen (7). Her gav den senere verdensmester i speedway, Hans Nielsen, allerede i en ung alder konkurrenterne baghjul. Ruten fører nu hen over den tidligere havbund og hen til Koldmose Kirke (8). Herfra videre ad grusveje og senere asfaltveje via Udholmvej, der fører gennem plantagen og store åbne sletteområder. Med en lille omvej kan du besøge Harmonikamuseet midt ude i naturen (9).

Mosen og fabrikken

Såkaldte "mosebisser", dvs tørvegravere og andre, arbejdede helt frem til 1960'erne ude i moserne og på Briketfabrikken (10). Den store tidligere Kaas Briketfabrik står som et forfaldent, men mastodontisk monument over tørvenes storhedstid i første halvdel af 1900-tallet, hvor tørv var en vigtig energikilde. Ruten fører dig ad en grusvej mellem de to moser, Lundergårds Mose og Koldmosen. Tørv anvendes i dag hovedsagelig til at forbedre jord i gartnerier og haver.

Saltcenter - klimavenlig saltproduktion

Ruten fører videre mod nord langs beboede veje og med udsigt til grusgrave. På ruten ligger også et saltcenter (11), hvor du kan opleve en klimavenlig saltsyder, som syder salt med solens kraft som energikilde. Herefter vest om Pandrup og stik vest ud til Blokhus Klitplantage, hvor du cykler mellem træerne det sidste stykke vej tilbage til Gateway Blokhus.



Naturens skattekammer

Oversigtskort



Vejviser:

- Toilet
- Udsigtspunkt
- Information

Fakta om ruten:

49 Km, heraf ca. 33 km asfalt og 16 Km grus (stier, skovveje m.v.) Effektiv cykeltid ved 16 km/t: 3 timer og 7 min. Højeste punkt: 30 meter over havet. Max 2 % hældning. Sværhedsgrad: Middel (En del kilometer, få bakker med moderat stigning). Trafiksikkerhed: Ruten føres hovedsageligt ad stier og veje med få biler. Dog cykling langs større veje ca. 8 km og krydsninger af 3 større veje steder. Genveje/omveje: Ruten kan evt. forkortes ved at skære turen til Tranum bort og dreje ad Koldmosevej på Klithusevej.

Spisesteder og indkøb

Købmænd, spisesteder og specialbutikker i Blokhushus og Pandrup. Dagligvarebutikker i Blokhushus, Hune, Tranum, Moseby, Kaas, Pandrup.

Museer, kunst, seværdigheder

Anne Justs have i Hune, www.anejjust.dk
Galleri Blokhushus, www.galleriblokhushus.dk
Galleri Rødhusgården: www.roedhusgaarden.dk
Glaskunst Blokhushus, www.glaskunstablokhushus.dk

Bingen, kunst og håndværk, Høkervej 2, Blokhushus.

Cykeludlejning og reparation
Cykeludlejning i Hune.

Links

www.visitjammerbugten.dk

Cycle paths: Naviki and OpenStreetMap

Gateway Blokhus



412

Panoramarute

Detailkort, Nord
Naturens
skattekammer

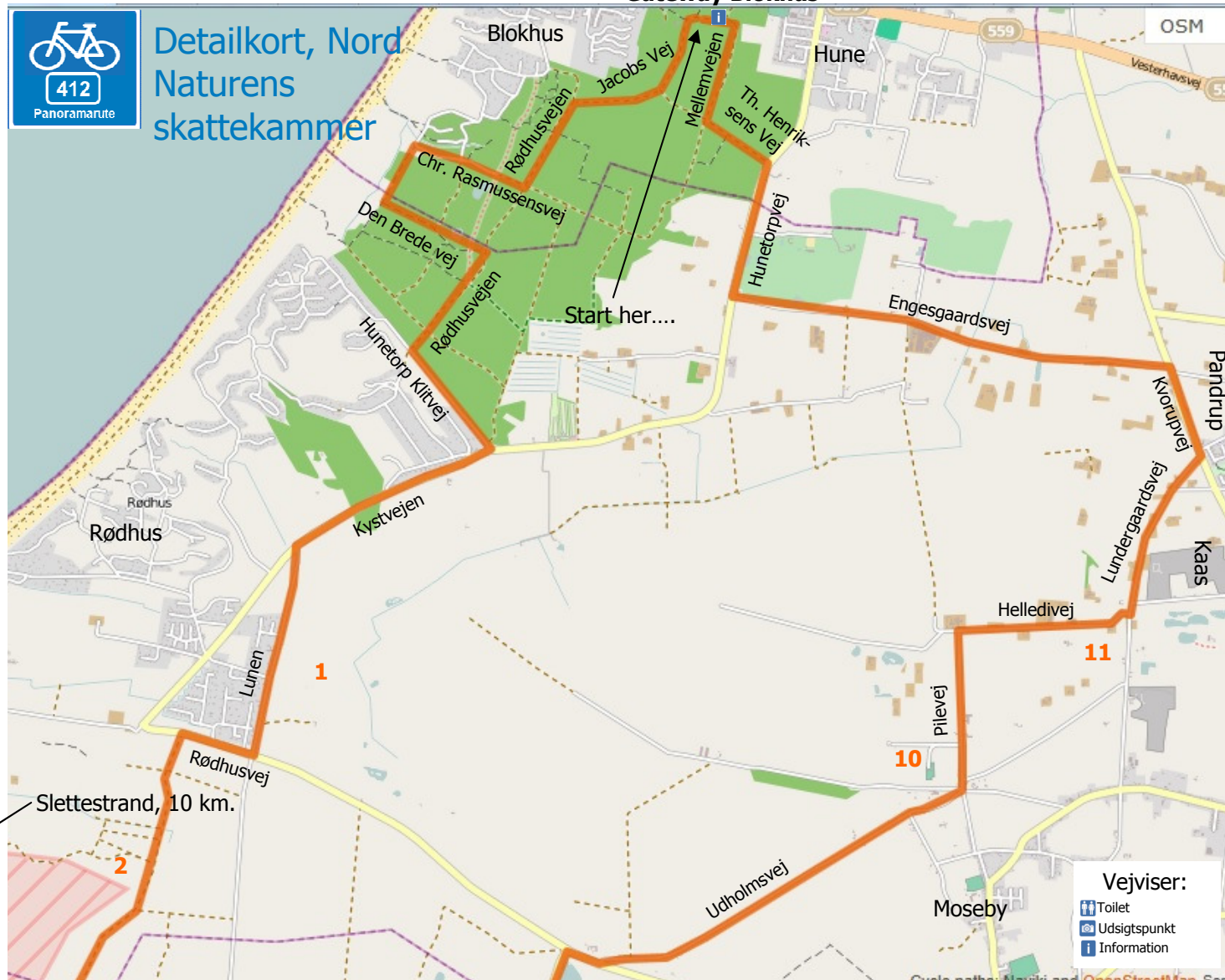


Foto: Naturstyrelsen.dk



"Mosebisser"
Foto: Moselauguet



Briketfabrikken på postkort fra 1930erne Fotos: Moselauguet

Visit **Jammerbugten**.dk



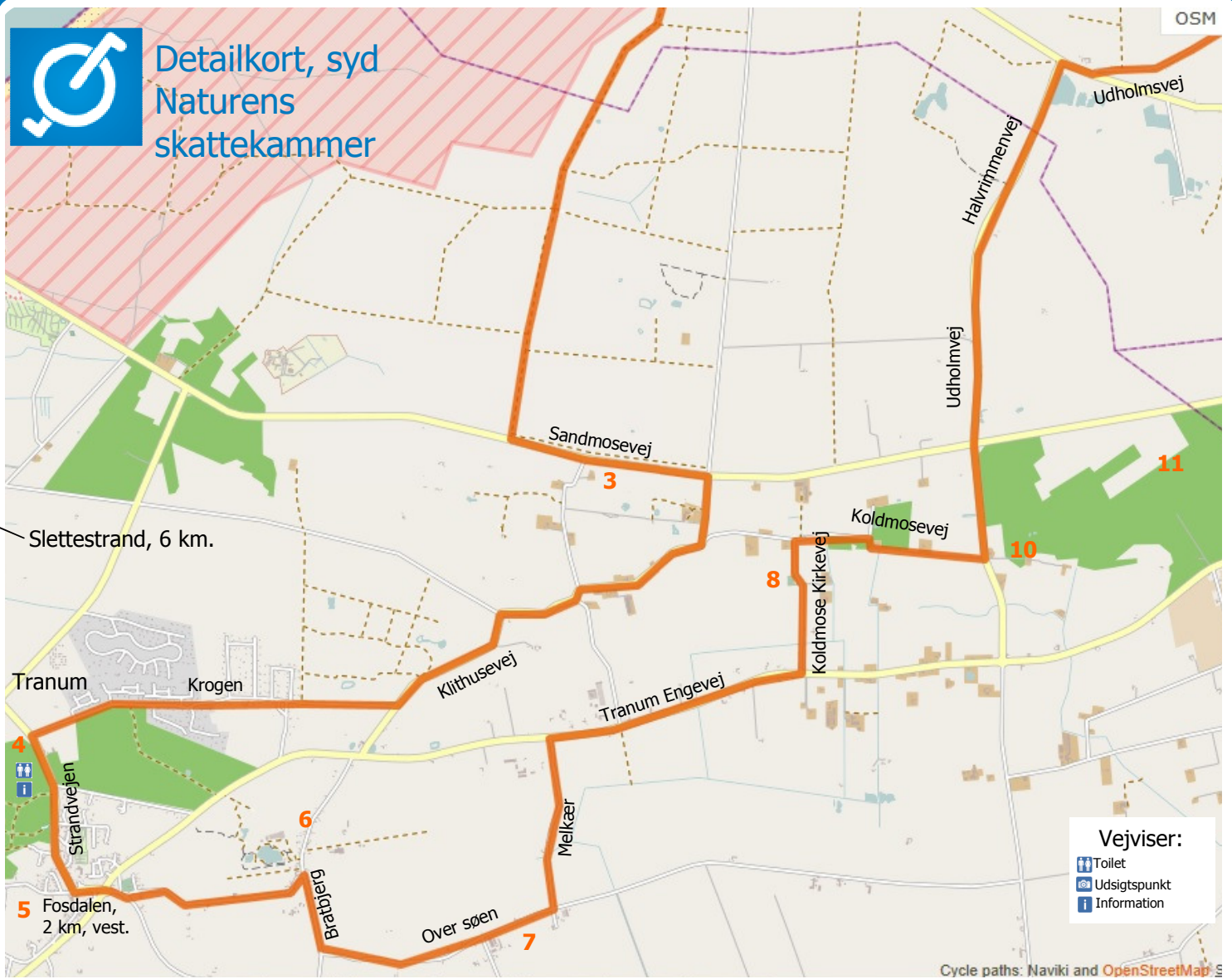
- fyldt med ferie...

Denne cykelrute er udarbejdet i samarbejde mellem Toppen af Danmark og Panorama-cykelprojektet. Find flere informationer om cykeloplevelser, overnatning, aktiviteter, attraktioner og service på www.visitjammerbugten.dk.



Detailkort, syd Naturens skattekammer

OSM



Pause under cykeltur, Foto: VisitJammerbugten